

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/1163/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314221672
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4314221672.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľky: J. D., nar. XX.XX. XXXX bytom C. R. XXX, zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu v Leviciach zo dňa 13. januára 2015, č. k. 14C/278/2014-26, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením vyhovel návrhu navrhovateľky, ktorá sa pred začatím konania vo veci samej domáhala nariadenia predbežného opatrenia a uložil odporcovi povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy navrhovateľky vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžníka č. 8500015360 uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom dňa 17.09.2012. Zároveň Železničiam Slovenskej republiky, účelovému stredisku účtovné centrum Zvolen, so sídlom M.R. Štefánika 295/2, 960 02 Zvolen zakázal vykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľky v prospech odporcu na základe Dohody o o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžníka č. 8500015360 uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom dňa 17.09.2012 Napokon navrhovateľke uložil povinnosť, aby v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia podala návrh vo veci samej.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ust. § 3 ods. 1, § 39 § 52 až § 54 a

§ 551 OZ, ust. § 2 zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a ust. § 74 až 76 OSP ako aj skutočnosťami zistenými z obsahu spisu na základe čoho dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia je dôvodne podaný. Poukázal na obsah podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z ktorého vyplýva, že navrhovateľka dňa 17.09.2012 uzatvorila s odporcom Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500015360 (ďalej len "Zmluva"), na základe ktorej poskytol odporca navrhovateľke úver vo výške 1.500 eur. Navrhovateľka sa na základe predmetnej Zmluvy zaviazala v 42 - och mesačných splátkach v sume 80,37 eura vrátiť odporcovi istinu úveru spolu s poplatkom za poskytnutý úver. Navrhovateľka taktiež s odporcom dňa 17.09.2012 uzatvorila Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžníka č. 8500015360. Pri uzatváraní Zmluvy o úvere išlo o vopred určenú zmluvnú podmienku vo formulárovom zmluvnom type, ktoré navrhovateľka musela akceptovať. Na základe uvedeného navrhovateľka považuje dohodu o zrážkach zo mzdy za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka. Bránila sa tým, že je vo výrazne horšom postavení a výkonom zrážok zo mzdy by prišla o svoj majetok. Poukázala na to, že vo forme splátok uhradila odporcovi sumu vo výške 321,48 eura, pričom uhradenie zvyšnej sumy si odporca uplatnil u zamestnávateľa navrhovateľky na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžníka č. 8500015360 - na základe tejto dohody zamestnávateľ navrhovateľky poukázal na účet odporcu sumu 1.527,03 eura. Celkovo navrhovateľka ku dňu 31.08.2014 uhradila na účet odporcu sumu 1.848,51 eura - táto suma prevyšuje výšku samotného úveru, ktorý navrhovateľka obdržala od odporcu.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal aj na zmysel predbežného opatrenia, ktorým je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Aby však súd mohol predbežné opatrenie nariadiť, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu, a že toto právo je ohrozené alebo narušené. Potrebnosť dočasnej úpravy je daná vtedy, ak predbežné opatrenie zabezpečí účel občianskeho súdneho konania, teda v konkrétnom prípade odporcovi stanoví povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy navrhovateľky a priamo zamestnávateľovi navrhovateľky zakáže vykonávať zrážky zo mzdy (iných príjmov) navrhovateľky. Uviedol, že pri nariadení predbežného opatrenia vychádzal iba z tvrdení navrhovateľky a po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 14C/278/2014 a po posúdení všetkých uvádzaných okolností dospel k záveru, že v danom prípade je potreba dočasného upravenia pomerov účastníkov konania. Z návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyplýva, že istým spôsobom môže byť ohrozené zabezpečovanie základných potrieb navrhovateľky a jej rodiny, pretože táto nemôže každý mesiac disponovať so značnou časťou jej príjmu. Vychádzajúc z tvrdení navrhovateľky prijal záver, že navrhovateľke môže hroziť nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odporca, ktorý žiadal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Poukázal na to, že prvý výrok súdneho rozhodnutia je nevykonateľným pretože k „použitiu“ Dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle predloženia zamestnávateľovi za účelom naplnenia jej zabezpečovacej funkcie už došlo. Namietal, že podstatou predbežného opatrenia je poskytnutie okamžitej a dočasnej úpravy právnych pomerov a tak zabezpečiť buď budúci výkon rozhodnutia pred jeho zmarením alebo dočasne upraviť pomery účastníkov. Predbežnosť tohto procesného prostriedku sa týka nielen jeho právnych dôsledkov, ale ja predpokladov a podmienok jeho vydania. Podmienkou je tiež primeranosť zásahu, čo znamená, že nariadené predbežné opatrenie nemôže vyvolávať nerovnováhu nad rámec nevyhnutnosti. Podľa názoru odporcu uvedené kritéria neboli splnené a nariadené predbežné opatrenie je nezákonným rozhodnutím. Poukázal tiež na to, že z rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je možné zistiť z čoho súd vychádzal v otázke osvedčenia rozhodujúcich skutočností a naliehavej potreby úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Pretože navrhovateľka netvrdila a ani nepreukázala, že by zrážky zo mzdy boli vykonávané v rozpore so zákonom, súd nesprávne a nezákonne rozhodol o povinnosti zamestnávateľa. Vytykal súd prvého stupňa, že neodôvodnil, prečo je potrebné pristúpiť k nariadeniu predbežného opatrenia, v čom sú splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie a prečo je potrebné nariadiť predbežné opatrenie v rozsahu, v akom vyplýva z napadnutého uznesenia. Navyše nariadené predbežné opatrenie prekračuje mieru prípustnosti a neprimeraným spôsobom zasahuje do zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť. K argumentom odporcu uviedla, že už samotné zabezpečenie záväzku navrhovateľa ako dlžníka vopred podpísanou dohodou o zrážkach zo mzdy bez vyplnenia dlžne sumy určenia presných pravidiel pre jej určenie predstavuje neprimeranú a neprijateľnú požiadavku poskytovateľa úveru. Na základe takejto dohody o zrážkach zo mzdy sa tak odporca môže každomesačne bezdôvodne obohacovať na úkor navrhovateľky.

Zamestnávateľ navrhovateľky odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa nepodal, ani sa v odvolacom konaní nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie odporcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvého stupňa je treba ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť.

Podľa § 74 ods. 1 OSP pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal,

Podľa § 76 ods. 2 OSP predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Odvolací súd sa po predloží spisu súdom prvého stupňa vedeného v tejto veci najskôr zaoberal tým, či navrhovateľka splnila povinnosť uloženú napadnutým uznesením a to podať v lehote 30 dní od doručenia uznesenia návrh vo veci samej. Odvolací súd prostredníctvom súdu prvého stupňa zistil, že navrhovateľka v lehote 30 dní od doručenia napadnutého uznesenia podala dňa 18. 2. 2015 návrh vo veci samej o určenie neexistencie práva na výkon zrážok zo mzdy a o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z úradného záznamu spísaného súdom prvého stupňa dňa 11. 12. 2015 odvolací súd zistil, že toto konanie doposiaľ skončené nie je. Z obsahu podaného návrhu vo veci samej mal odvolací súd preukázané, že navrhované predbežné opatrenie má vzťah k veci samej, pretože v konaní vo veci samej sa rieši otázka platnosti právnych úkonov Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500015360 zo dňa 17. 9. 2012 a Dohody o zrážka zo mzdy dlžníka č. 8500015360 zo dňa 17. 9. 2012.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že súd môže nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Dočasný charakter predbežných opatrení umožňuje, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie predbežného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Občianskom súdnom poriadku prípustné a opodstatnené vtedy, ak a/ sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy, b/ tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, c/ táto dočasná úprava je potrebná, d/ sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav, e/ sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci), pričom potrebnosť takejto úpravy je povinný preukázať účastník konania, ktorý sa domáha nariadenia predbežného opatrenia.

Predbežné opatrenie je procesný zabezpečovací prostriedok, ktorý má dočasný a provízorný charakter a jeho účelom je v občianskom súdnom konaní poskytnúť okamžitú procesnú ochranu oprávnenému účastníkovi pred možnými nepriaznivými následkami. Predbežné opatrenie je možné nariadiť v priebehu konania podľa § 102 ods. 1 OSP (čo je daný prípad) alebo pred začatím konania podľa § 74 ods. 1 OSP. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci sa navrhovateľka podaným návrhom podľa § 74 ods. 1 OSP domáhala pred podaním návrhu vo veci samej nariadenia predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. f) OSP, ktorým súd môže nariadiť účastníkovi najmä aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal. S poukazom na ust. § 76 ods. 2 OSP sa domáhala nariadenia predbežného opatrenia aj voči inému subjektu, v tomto prípade zamestnávateľovi, ktorý vykonáva zrážky zo mzdy navrhovateľky na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Občiansky súdny poriadok pripúšťa uloženie povinnosti aj inej osobe ako účastníkovi konania a to za podmienky, že je to možné od neho spravodlivo žiadať a pokiaľ účel predbežného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom.

Pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia bol súd prvého stupňa povinný postupovať podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení a právnych záverov. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa je zrejmé, že súd prvého stupňa sa s dôvodmi, pre ktoré nariadil predbežné opatrenie dôsledne nevyporiadal. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že aj napriek tomuto nedostatku je rozhodnutie súdu prvého stupňa v oboch napadnutých výrokoch vecne správne. Ust. § 221 ods. 3 OSP ukladá odvolaciemu súdu povinnosť v prípade ak rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo veci rozhodnúť a to potvrdením rozhodnutia, ktorým súd prvého stupňa predbežné opatrenie nariadil alebo jeho zmenou a zamietnutím návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Uvedená procesná úprava neumožňuje odvolaciemu súdu zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa o predbežnom opatrení a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie, a to ani v prípade, že toto rozhodnutie nie je riadne v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku odôvodnené. Zrušiť predbežné opatrenie môže odvolací súd iba vtedy, ak konanie zastavuje, čo však nie je tento prípad.

S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd sa zaoberal tým, či sú v danej veci splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia voči odporcovi a tiež zamestnávateľovi navrhovateľky. Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a osvedčila aj to, že tento právny vzťah vyžaduje dočasnú úpravu a že táto dočasná úprava vo forme predbežného opatrenia je potrebná a nevyhnutná.

Navrhovateľka osvedčila existenciu právnych vzťahov medzi účastníkmi konania a to predložením Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500015360 zo dňa 17. 9. 2012 a Dohody o zrážka zo mzdy dlžníka č. 8500015360 zo dňa 17. 9. 2012 Osvedčila tiež , že na základe Dohody o zrážka zo mzdy dlžníka zo dňa 17. 9. 2012 zamestnávateľ odporcyni vykonáva zrážky zo mzdy a to na základe žiadosti odporcu doručenej zamestnávateľovi navrhovateľke dňa 28. 2. 2013. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky zo dňa 8. 9. 2014 bolo osvedčené (č.l. 13 spisu), že zamestnávateľ navrhovateľky vykonáva zrážky zo mzdy na základe žiadosti odporcu, pričom ku dňu 31. 8. 2014 bola na základe dohody č. 8500015360 zo mzdy navrhovateľky zrazená suma 1527,03 eura. Predtým navrhovateľka zaplatila odporcovi sumu 321,48 eura, čo spolu ku dňu 31. 8. 2014 predstavuje sumu 1848,51 eura čo je vyššia suma než bola predmetom úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu výkonom neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy navrhovateľky v prospech odporcu by mohlo v danom prípade dôjsť k neoprávnenému zásahu do práv a právom chráneného záujmu navrhovateľky, t.j. do jej majetkových práv, keďže vo veci samej navrhovateľka podala na súd prvého stupňa dňa 18. 2. 2015 žalobu o určenie neexistencie práva na výkon zrážok zo mzdy a o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 348, 54 eura.

Ako vyplýva z obsahu návrhu na začatia konania vo veci samej navrhovateľka tvrdí, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatným právnym úkonom, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, vopred predformulovanú odporcom, ktorej obsah navrhovateľka odplyníť nemohla, pretože táto dohoda nebola individuálne dojednaná. Vrátania sumy 348,54 eura sa navrhovateľka žalobou vo veci samej domáha titulom vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodiac tým, že medzi účastníkmi konania nedošlo k platnému uzatvoreniu úverovej zmluvy , preto majú účastníci zmluvy povinnosť vrátiť si vzájomné plnenia, pričom navrhovateľka už uhradila a bola jej zrazená na základe dohody o zrážkach zo mzdy vyššia suma ako je bola na základe úverovej zmluvy poskytnutá.

Otázkami platnosti úverovou zmluvy č. 8500015360 zo dňa 17. 9. 2012 a Dohody o zrážka zo mzdy dlžníka č. 8500015360 zo dňa 17. 9. 2012 sa súd bude zaoberať konaním vo veci samej. Tieto otázky súd nie je oprávnený riešiť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia je právne významné to, že navrhovateľka v konaní vo veci samej namieta platnosť týchto právnych úkonov a keďže na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a aj platbami v prospech odporcu pred uplatnením Dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľa odporcyni navrhovateľovi v čase rozhodovania o nariadení predbežného opatrenia už zaplatila sumu 1848,51 eura , čo je vyššia suma ako jej bola poskytnutá odporcom na základe úverovej zmluvy existuje v danej veci naliehavosť a nevyhnutnosť nariadenia predbežného opatrenia, ktorým sa do skončenia konania vo veci samej zabráni zrážaniu ďalších súm zo mzdy navrhovateľky. Zmyslom predbežného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Z uvedeného dôvodu navrhovateľka preukázala potrebnosť a nevyhnutnosť nariadenia predbežného opatrenia a to nielen vo vzťahu k odporcovi, ktorý vzhľadom na dôvody odvolania naďalej trvá na splnení dlhu zrážkami zo mzdy navrhovateľky ale aj vo vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý by bez nariadenia predbežného vykonával naďalej zrážky zo mzdy.

Nariadením predbežného opatrenia sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do práv odporcu, pretože ako je už vyššie uvedené navrhovateľke na základe zmluvy o úvere odporca poskytol sumu 1500,- euro , pričom ku dňu 31. 8. 2014 navrhovateľka odporcovi zaplatia a bola jej zrazená zo mzdy spolu suma 1848,51 eura. Odporcom poskytnutá suma titulom úveru už bola odporcovi vrátená, pričom o opodstatnenosti ďalších nárokov rozhodne súd vo veci samej

Na základe uvedených zistení odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa považoval za dôvodné, aby do skončenia konania vo veci samej, boli dočasne upravené pomery účastníkov tak, že odporcovi súdu uloží povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy na základe napadnutej dohody o zrážkach zo mzdy. Súd prvého stupňa preto vo veci rozhodol správne, ak na návrh navrhovateľky návrhu na nariadenie predbežného opatrenia voči odporcovi a zamestnávateľovi odporcyni vyhovel.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov predbežného opatrenia súd rozhoduje v zmysle § 145 OSP až pri rozhodovaní o náhrade trov konania vo veci samej.

Toto rozhodnutie bolo podané odvolacím senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.